

Veto

ALGEMENE STUDENTEN RAAD

Weekblad. Jaargang 13, '86-'87.
Nr. 3, dd. 16 oktober 1986
ISSN: 0773-5162

Verantw. Uitg.: Filip Huyzentruyt
's Meiersstraat 5, 3000 Leuven
Tel. 016/22.44.38

Onze Frans

Meneer H.H. Zwans trekt weer ten strijde tegen minderwaardig kringbladengkrabbel. In Leuven beven goedmenende entoesiastelingen tot zij zijn al dan niet te strenge oordeel onder ogen krijgen. In het geval van een gunstige bespreking knallen de champagnekurken in het rond. Maar o wee als het tegenzit. Afgemaakt als goedkope soepkopen storten zij zich ter aarde. Niets kan nog baten. Zij hebben gefaald. De slachtoffers van Frans heten deze week Irreëel, Krimmax en Floreat, en krijgen er van langs op bladzijde 6.

Miller

Tim Miller is een eigentijds teaterman. In "Buddy Systems" speelt hij samen met zijn vriendje de lotgevallen van een homoseksueel koppel. Uit het leven gegrepen zou men hier zeggen. En daar gaat het volgens Miller juist om. Meer uitleg over deze intrigerende teaterfiguur op pagina 5.

De eerste

Juicht, u allen. De eerste is gearriveerd. Jawel, de eerste lezersbrief van het jaar heeft onze lokalen bereikt. Als u Veto wil berspelen of aanmoedigen, aarzel niet en klim in uw pen. Waar u de brief naar toe stuurt enzovoort staat op pagina 2. Naast onze eersteling.

Eva

Als men u zou vragen om op een speelse, ludieke manier enkele aspecten van de vrouwenproblematiek aan bod te laten komen in een kabaretprogramma, breekt het koude zweet u uit. Vooral als blijkt dat de kerke er ook een rol moet in meespelen. Toch gebeurde het onlangs in Leuven. Veto stond erbij en keek ernaar. Bladzijde 6.

Rektor Dillemans over de regeringsmaatregelen

"Wel kijk, de zaak zit zo"

Het interview dat Veto met rektor Dillemans had, is in twee etappes tot stand gekomen. Twee lange etappes, waarin de rektor ons uitvoerig te woord stond. "Ik praat veel, dat weet ik", zei hij ons achteraf. En dat klopt. Tenminste als de rektor n' voor de zoveelste keer onderbroken wordt door "dat belangrijke telefoontje uit Nederland" of dit of dat probleem dat nog snel moet bekeken worden. Maar verder: geen probleem om de rektor aan de praat te krijgen. Natuurlijk: er staan belangrijke zaken op het spel, en de rektor wil daarover ook iets kwijt. Het interview verloopt dan ook vrij gestructureerd, bijna als een generale repetitie van de openingsrede.

Veto: Als ik zeg regeringsmaatregelen, wat zegt u dan? Wat frappeert u hierin het meest? Waarom denkt u het eerst?

Dillemans: "... Ik denk natuurlijk aan verschillende aspecten tegelijk. Kijk, op de Akademische Raad hebben we erover gesproken, zonder uit het oog te verliezen dat onze nationale schuld en het budgettaire deficit veel te groot zijn. Dat kan niet blijven duren, want het hypotekeert de toekomst, de jeugd dus. Maar het is natuurlijk erg dat nu precies daár, in de opleiding van de jeugd, inkrimpingen gebeuren. Bijvoorbeeld met de halveringen van de sociale toelagen. Een ander punt waar ik aan denk is de beknopting van het fundamenteel onderzoek. Daar hebben we nu een gevaarlijk dieptepunt

bereikt; en de middelen daarvoor zijn in ons land al zo laag. Dus dat begint meer en meer op een beleidsoptie te lijken, al zegt de Minister van Wetenschapsbeleid dat anders. Nu, waar de halvering van de sociale sektor duidelijk zichtbaar is, is dat met het fundamenteel onderzoek veel minder het geval. Toch is dat onderzoek belangrijk voor de toekomst: wij vooral zullen het moeten hebben van onze know-how, onze inventies. Dat is de kracht van Europa. Nu zegt minister Verhofstadt: Wij zullen die beknopting goedmaken door de investeringen uit de privé-sektor te stimuleren. Maar dat is geen oplossing in het domein van de zuivere wetenschappen. Dat wordt immers niet gericht door de financierder, werkt op langere

termijn en de resultaten ervan worden meteen aan iedereen meegedeeld. Wie wil hierin dus investeren? En het is juist in het fundamenteel onderzoek dat de sterkte van de universiteit ligt. Een derde punt waaraan ik denk is de niet-aanpassing van de subsidies. Konkreet betekent dat een verschil van 160 miljoen."

Lijstje

Veto: Hoe denkt u die besparingen op te vangen?

Dillemans: "Het belangrijkste effect van de regeringsmaatregelen slaat op onze algemene subsidie, dat is de zogenaamde onkonditionele steun. De konditionele steun via korte termijnkontrakten in het toegepaste onderzoek bijvoorbeeld, is minder problematisch. Maar voor het fundamenteel onderzoek moeten we investeren in onderzoeks-equipen, in Gekoncentreerde Onderzoeksakties (GOA), een stelling die ook door eredoctor Hers werd verdedigd. Daarvoor is onkonditionele steun noodzakelijk, en die wordt ingekrompen. Op termijn zullen we voor de instandhouding daarvan moeten denken aan het meeneenaten, mensen die houden van onze instelling en die vinden dat hier iets belangrijks gebeurt, en daar geld voor over hebben. Mensen die naar een goede publieke investering zoeken. Tussen haakjes: de juridische regeling raakt aan mijn wetenschappelijk domein: het Familiaal Vermogensrecht.

En naast puur meeneenaten denk ik aan de alumni. U moet weten dat de helft van alle grote figuren en namen in België in Leuven is gepasseerd. Vroeger was de alumni nog een soort oudleerlingenbond. Maar dan hebben mijn voorgangers bij de alumni de interesse gewekt voor wat er aan de universiteit gebeurt vandaag de dag, via grote alumnidagen enzovoort. En nu moeten wij een stap verder; al die alumni zouden daadwerkelijk iets kunnen doen voor hun universiteit, vanuit een soort dankbaarheidsplicht jegens de instelling die hen gevormd heeft. De alumni zelf kunnen trouwens altijd terugvallen op de mogelijkheden tot permanente bijscholing. Maar u begrijpt dat dat alles een grondige mentaliteitsverandering vraagt. Misschien maak ik mij illusies, maar ik vind dat we moeten proberen. En

VAN DALE-KOLLEGE —

Het Van Dalekollege werd afgelopen maandag officieel geopend door rektor Dillemans. Dillemans en Masschelein, voorzitter studentenaangelegenheden, hielden een korte rede in de vroegere kapel van het kollege. Deze kapel is het enige onderdeel van het gebouw dat nog op restauratie wacht; er zouden zich onder de verflagen schilderingen bevinden. Het universitair koor zorgde zowel tijdens de openingsplechtigheid als op de receptie op het binnenplein voor de nodige achtergrondgeluiden. De inhuldiging van dit kollege, dat nu de voornaamste universitaire diensten huisvest en verder ook een 100-tal studenten onderdak zet, voorzagt geen geleide rondleiding.

Twee Veto-redakteurs doorkruisten daarom op eigen houtje de gangen van het kollege. Zij sloegen hier en daar een babbel en kwamen een aantal architecturale schandaaltjes te weten. Meer daarover volgende week.

(foto Peter Vermeiren)

natuurlijk werkt de fiskale druk in België die evolutie tegen."

Veto: Het probleem van de financiering van het onderzoek is akuter voor Humane Wetenschappen?

Dillemans: "In zekere zin wel. De beleidsnota van Wetenschapsbeleid bijvoorbeeld is inhoudelijk niets anders dan een 'nota voor technologisch onderzoek'. Daarin is er van Humane Wetenschappen weinig sprake. Maar toch: de Humane Wetenschappen zijn veel minder duur kwa infrastructuurkosten. Op dat gebied zullen wij ons daarom internationaal misschien gemakkelijker kunnen handhaven. De belangstelling voor de Humane Wetenschappen groeit ook; minister Geens spreekt na Flanders' Technology ook meer over een begeleidende taak voor de Humane Wetenschappen. Een juridische begeleiding van wat in de informatika gebeurt bijvoorbeeld."

Veto: Maar voor Letteren en Wijs-

begeerte ligt het toch nog anders. De plannen voor de uitbouw van een 'kulturele cel' hangen hiermee samen?

Dillemans: "Ja, er wordt gedacht aan een nieuwe rol voor L&W als een fakulteit 'Kultuurwetenschappen'. Bijvoorbeeld een vak 'kultuurwetenschappen' zou gedoceerd kunnen worden in alle fakulteiten, zoals dat nu met 'filosofie' en 'godsdienswetenschappen' het geval is. Er zijn ook ideeën om de kulturele initiatieven van 't Stuc nog meer te ondersteunen. En dan is er de uitbouw van een Kulturele Cel.

Toch ook positief

Veto: Een positieve faktor voor Humane Wetenschappen is wellicht toch de enorme concurrentie op de arbeidsmarkt. Het intellectueel potentieel wordt er bijvoorbeeld niet weggekocht zoals bij de Positieve Wetenschappen.

Dillemans: "Dat is inderdaad het geval. Het probleem van de beste vervolg op p. 2

Inschrijvingsgeld?

Enkele dagen na ons interview beslisten Gent en Brussel om het inschrijvingsgeld niet te verhogen. Wij konden het niet nalaten om Dillemans hierover — zij het deze keer schriftelijk — te interpellieren.

Veto: Beste rektor, hoe zit dat?

Dillemans: "Ik moet dit corrigeren. De RUG heeft de beslissing daarover uitgesteld en moet hoe dan ook in zijn Raad van Beheer nog een beslissing nemen, handhaven van oude bedragen of verhogen. De VUB heeft beslist om bij de vroegere bedragen te blijven, maar liet toch nog enige mogelijkheid om zich aan te sluiten bij de VUB-konsensus.

Wij in de KUL hebben beslist dat we het houden bij onze vroegere beslissing. Wij wensen inderdaad onze sociale sektor in stand te

houden, want daarvoor zal dat supplementair geld gebruikt worden. Trouwens men moet de werkelijke verhogingen in hun juist perspectief zien: voor beursstudenten is die verhoging 450 fr., voor lagere inkomens net boven de levensdremmel 1500 fr. en voor de anderen 3000 fr. De VUB heeft zich hier gehouden aan een zuivere indeksering van het basisbedrag dat vanaf 1972 werd toegepast. Daarover moord en brand schreeuwen is mijns inziens buiten alle proporties.

Struktureel is wel belangrijk dat het instrument van de studietoelagen niet verder worden vermindert. Daar dringen we aan op een ernstige indeksering van de bedragen." (RL, DW)

Naar aanleiding van de — niet meer zo recente — regeringsmaatregelen bundelden de Vlaamse studentenbladen hun krachten. Dat leverde een

vier bladzijden tellende katern op die u deze week in bijlage aantreft. Hiermee roepen we tegelijk ook op voor de betoging van vandaag 16/10.

lezersbrieven

Alle lezersreacties kunnen bezorgd worden op de het redaktiesekretariaat in de 's Meiersstraat 5, 3000 Leuven.

De brieven moeten betrekking hebben op in Veto behandelde onderwerpen of op Leuvense (studenten)aktualiteit, en ondertekend zijn met naam, studiejaar en adres. Wie liever niet heeft dat zijn naam gepubliceerd wordt, moet dit duidelijk motiveren.

Brieven die langer zijn dan 25 regels van 68 aanslagen (spaties inbegrepen; dit komt overeen met ca. 1 getikte blz. met een dubbele interlinie) worden in principe ingekort.

Eugène jankt

Er moet mij iets van het hart: één dat ik Veto graag terug lees, twee dat Dilemans-interview én de drempelefoto prima, drie wat komt in godsnaam Van Isterbeek bij jullie doen?

Deze Eugène jankt in De Standaard die is terug naar het onderwijs moet.

Gevraagd: Studentenvertegenwoordigers

Op haar Algemene Vergadering van vrijdag 14 oktober e.k. zal Kringraad 3 nieuwe studentenvertegenwoordigers kiezen voor het academiejaar 1986-87: 2 voor Akademische Raad (waarvan 1 voor humane wetenschappen en 1 voor positieve wetenschappen), en 1 student voor de Interfakultaire Commissie voor Aggregatie (ICA), voor positieve wetenschappen.

In aanmerking voor deze mandaten komen alle studenten van de KULeuven die aan volgende voorwaarden voldoen:

1. De kandidaten moeten in de loop van dit of van vorig academiejaar in minstens één zitting geslaagd zijn.
2. Van de kandidaten wordt een gedegen ervaring verwacht in de Permanente Onderwijscommissie, Fakulteitsraad, Didaktische Commissie, Centrum voor Aggregatie, Onderwijs-werkgroep van de Kring, presidium of Kringraad. Op basis van zo'n ervaring moeten zij grondig op de hoogte zijn van de problematiek inzake onderwijs en mede-beheer in 't algemeen of aggregatie in het bijzonder.
3. De kandidaten moeten bereid zijn om hun functie op te nemen volgens de geploegenheden van Kringraad. Dit wil zeggen:
  - De vertegenwoordigers worden ex officio lid van de Algemene Vergadering van Kringraad (zonder stemrecht). Deze vergadering komt tweewekelijks samen op vrijdagavond en werkt rond de belangenverdediging van de studenten inzake onderwijs, mede-beheer en aggregatie. Van de vertegenwoordigers wordt verwacht

i.pl.v. het lubebaantje dat ie nu heeft... Terwijl er zoveel van ons het onderwijs niet binnenmogen.

De man strijkt van overal honderdduizenden subsidie op voor welgeteld zes dagen show (z'n festival) per jaar en een poëzieblad dat geen kat leest. Hij moet er niet eens voor werken: z'n vier btw-ers doen dat wel voor hem. Lees hierover Mysjkin in de Poëziekrant...

En maar klagen, jongens. Voor het overige is dat festival, terecht De ervaring van de afgrond genoemd, hét podium van de Volksunie-(ex-CVP)-politieker, Wil redakteur Jans (ook al Janssens-wierookvat) hier solliciteren? Of wordt Veto een soort parochieblad?

Miel Van Immerseel

N.v.d.r.: Beste Miel, het Europees Poëziefestival gaat door in Leuven. Veto interesseert zich voor de universiteit en haar Leuvense context. Mutatis mutandis... Veto als parochieblad? Een interessante suggestie. Solliciteren? Als we onze bolterham maar verdienen. Voor de rest: blijven lezen Miel, blijven lezen.

dat zij dit lidmaatschap opnemen met zin voor initiatief.

- De vertegenwoordigers volgen van dichtbij het tot stand komen van de standpunten van de AV door bvb. actieve inzet in de werkgroepen die zich bezig houden met aggregatie, studiedruk, onderwijsvernieuwing enz.

- De vertegenwoordigers verwoorden en verdedigen het standpunt van de AV van Kringraad naar de akademische overheid toe en omgekeerd brengen zij ook regelmatig verslag uit van de vergaderingen van de AR en de ICA op de AV (ook schriftelijk) en in Veto.

- De vertegenwoordigers bereiden gezamenlijk (zowel inhoudelijk als wat betreft de te volgen tactiek) de vergaderingen van de AR en de ICA voor, dit om de minime studenten-inspraak maximaal te doen renderen. Ook voor deze specifieke voorbereiding moet tijd vrij gemaakt kunnen worden, bvb. voor het bestuderen en napluizen van dossiers.

4. Combinaties met een zware opdracht binnen de kring (bv. preses) worden over het algemeen afgeraden.

5. Een mandaat als vertegenwoordiger in AR of ICA houdt ook technisch en administratief werk in, bv. het schrijven en tikken van nota's aan AR of ICA.

Geïnteresseerde studenten dienen hier kandidatuur in, schriftelijk, met een motivering en een e.v. met vermelding van de voor het mandaat belangrijke ervaringen, uiterlijk op woensdag 22 oktober om 14.00 uur op Kringraad 2, 's Meiersstraat 5, 3000 Leuven. Voor meer inlichtingen kan men op hetzelfde adres terecht. De kandidaten zullen uitgenodigd worden op de Kringraad-AV om hun kandidatuur voor te stellen en toe te lichten. □

Dilemans oreert

vervolg van p. 1

krachten die uit Toegepaste Wetenschappen, Rechten en Economie worden weggekocht is al een oud probleem. Bij de Ingenieurs is het inderdaad zo dat we de besten vaak niet meer hier kunnen houden. Voor de zuivere wetenschappen ligt het al wat beter en natuurlijk is de situatie in L&W bijvoorbeeld ideaal, althans uit dit oogpunt...

Veto: Laten we het even hebben over de nationale impact van de onderwijsbesparingen. De regering spreekt van 'rationalisatie van de universiteiten'. Minister Coens liet zich in een interview in De Morgen ontvallen dat er in Vlaanderen "eigenlijk maar plaats is voor 3 volwaardige universiteiten: KUL, RUG en VUB".

Dilemans: «Wel, die rationalisatie zit in zekere zin al aangekondigd in de maatregelen. Want er zijn inderdaad ook positieve aanduidingen in die maatregelen. Ik noem er twee: een grotere vrijheid in middelenbesteding, en een rationalisatie. Tenminste, er zijn daarvoor intensieverklaringen. Ik denk dat het uur gekomen is om ons te bezinnen over allerlei uitzwermingen. Er zijn twee rationalisaties: de externe en de interne. Wat de eerste betreft is het goed eraan te denken. Vooral in Wallonië loopt het wat de spuitagen uit, bijvoorbeeld met hun drie à vier instellingen in Mons. Hoe het zou kunnen hebben we aangetoond met Kortrijk: een instelling die geen rechtspersoon is en daardoor de goedkoopste studenten van België bevat. De spreiding van kandidaturen is wellicht erg belangrijk op sociaal-kultureel vlak, maar op langere ter-

mijn is er toch contact, aansluiting of medewerking nodig met een universitaire derde cyclus. Anders versmallen die instellingen tot scholen voor Hoger Onderwijs. Zoals u weet liggen de problemen op dit vlak vooral in Wallonië en in Antwerpen.

Wat de interne rationalisatie betreft ligt de klemtoon op samenwerking. De verschillende fakulteiten zouden moeten samenwerken om het onderwijsaanbod te optimaliseren en te rationaliseren. Maar ook de universiteiten moeten met elkaar samenwerken. Elke universiteit kan niet meer alles realiseren. Daarom is er samenwerking nodig. Zodat ieder zich kan specialiseren op zijn eigen domeinen, in plaats van te proberen om bepaalde richtingen maar half uit te bouwen omdat de nodige middelen er niet zijn.»

Veto: Nog even terug naar de Sociale Sektor. Die wordt van nu af aan beheerd en betaald via de universiteiten zelf. Dat kan toch kwalijke gevolgen hebben voor het zelfstandig statuut van die sektor.

Dilemans: «Kijk, wat er is gebeurd is dat de Staat in het vervolg een globale (verminderde) pot geeft. Dus er zullen minder middelen zijn, maar een grotere vrijheid in de aanwending. De kwestie of de sociale sektor haar autonomie verliest is dus onze zaak geworden. Dat moet nu intern geregeld worden.»

Veto: Wat vindt u van de Boykot-actie bij de inschrijvingen?

Dilemans: «Ik zie er niet zoveel van, en dat terwijl men altijd zegt dat het vooral in Leuven bezig is (dit laatste is niet zo, n.v.d.r.). Ik ben naar de

opening van de UCL geweest, waar ze 6000 frank meer vragen. Wel, daar waren geen problemen met de studenten. Ik betreur eigenlijk dat de actie zo gevoerd wordt, het getuigt van een gebrek aan begrip en verantwoordelijkheidszin. Ik geloof dat iedereen zich moet laten horen, en iedereen op zijn eigen manier. Wij hebben dat als rektoren langs diverse instanties ook gedaan. Wel werd tegelijk een onrechtvaardigheid in de verdeling van de sociale gelden over de universiteiten rechtgezet. De operatie in verband met geneeskunde is uitgesteld, alleen de eerstejaars-bissers in Geneeskunde zullen slechts voor 80% betaald worden, en wij zullen onze politiek inzake toelating van bissers niet wijzigen. Wij hebben dus gedaan wat we konden, en langs de geëigende wegen politiek (onder andere ten persoonlijke titel), via de VIIR en de Raad voor Wetenschappelijk. Moet ik misschien met een pancarte op het kabinet van de Minister gaan zitten?

Maar ik raak het thema aan waar ik kan, in toespraken bijvoorbeeld. Dus ik vind dat we ons hier in Leuven wel degelijk hebben ingespannen. Wie altijd kritiqueert is trouwens slechts geloofwaardig als er alternatieven zijn. En wat dat betreft: ik hoor u graag komen, hoor. Ik ben daarvoor goed geplaatst.

Wij zijn een universiteit met een zeer sociaal uiterlijk, met relatief veel beursstudenten. Wij willen dat blijven; voor het BAR bijvoorbeeld is dat prioritair. We moeten dat zo doen als Katholieke Universiteit, Katoliceit bestaat immers ook in de eigen structuren. In die zin zijn wij helemaal niet elitair; maar natuurlijk wel op intellectueel vlak.»

Rudy Lanssens
Didier Wijnants

VRUE TRIBUNE

Boykot van de inschrijvingen

De acties tegen de regeringsmaatregelen worden op nationaal vlak georganiseerd door het NAK. Aktief in dit Nationaal Aktiekomitee zijn de fakulteitskringen van de deelnemende universiteiten, studentenorganisaties gaande van het KVHV over VUJO tot MLB. In dit NAK is dan ook heel wat discussie over de efficiëntie van bepaalde acties. Zo verdedigde VVS, een studentenorganisatie die vnl. in Gent actief is, bij 'n onde van haar voorzitter S. Meeus volgende stellingname i.v.m. de door het NAK (dat dus zeker niet enkel bestaat uit MLB) georganiseerde boykot van de inschrijvingen: "De studenten hebben daar geen baat bij. Ze zijn niet in orde voor hun studieboeken, voor de militie, voor het openbaar vervoer... Als de Marxistisch-Leninistische Studentenbeweging ons daar niet in wil volgen, dan is dat onze zaak niet meer."

Nu kan je opwerpen dat we daar met MLB niet op moeten reageren omwille van de 'lieve eenheid'. Echter, het gaat hem voor ons niet om zomaar de eenheid, maar wel om eenheid in functie van wat. Ter verdediging van de democratisering van het onderwijs uiteraard. En daar gaat het nu juist over! S. Meeus is immers van mening dat zij wél en wij niet de studentenbelangen verdedigen. De discussie draait er dus om hoe efficiënt actie voeren.

Dat de boykot van de inschrijvingen wel degelijk succesvol was, blijkt uit de feiten: aan de universiteiten van Gent en Brussel werd de verhoging voorlopig niet doorgevoerd. De Morgen haalde hierover recentelijk VUB-rector Steenhaut aan:

"Steenhaut heeft zich binnen de VIIR altijd verzet tegen een verhoging van de inschrijvingsgelden, gaf uiteindelijk toe te verhogen "om de concensus te bewaren", zag de VUB-inschrijvingen dan geboycot door VVS (een 'schrijffoutje' van DM, BC) waardoor op een bepaald moment het aantal inschrijvingen 11 pct. lager lag dan vorig jaar. "Toen was er even paniek", zegt Steenhaut.

Hieruit blijkt dat actie loont en dat, mits radikale en massale acties, de regeringsmaatregelen wel degelijk kunnen tegengehouden worden. Zijn deze acties nu ook meerprettend als de studenten daar zelf financiële (en andere) nadelen bij ondervinden? Want dat was nu juist hét argument waarachter VVS zich verschuilde om niet aan de boykot deel te nemen.

Hierover het volgende:

1. De verhoging van de inschrijvingen was evenzeer financieel nadelig voor de student. Door dit niet te boycotten zouden we deze maatregel in de praktijk aanvaard hebben en de poort opengezet

voor verdere verhogingen de volgende jaren. De boykot was trouwens bedoeld om snel een reactie van de academische overheid af te dwingen, zodat de deelnemers nog voldoende tijd zouden hebben om zich wettelijk in orde te brengen. En dit laatste is ons ook gelukt!

Trouwens de door de heer Meeus opgesomde onhebbelijkheden ten gevolge van een niet-inschrijving is onjuist. Men kon hierdoor enkel last ondervinden voor het verkrijgen van een abonnement voor het openbaar vervoer.

2. Wie er vooral nadeel ondervond was de universiteit zelf, die zijn inschrijvingen zag dalen. Een aktiemiddel moet, om succes te hebben, de tegenstrever raken.

3. Met éénzelfde redenering als die van VVS, kan je evengoed stellen dat een arbeider die getroffen wordt door het Sint-Anna-Plan niet moet staken, omdat hij dan tijdelijk inkomenverlies lijdt. Of dat men (zoals bv. Reagan stelt) apartheid niet moet boycotten, omdat de zwarte bevolking daardoor ook getroffen wordt. Zulke leidt er enkel toe dat apartheid blijft bestaan.

Gans deze discussie is van bijzonder belang omdat de inschrijvingsgelden in Leuven wel verhoogd werden en de andere regeringsmaatregelen (bv. de halvering van de sociale toelagen) evengoed diene gestopt te worden. Hierbij moet het voorstel van KUL-rector Dilemans om de verhoging van het inschrijvingsgeld te gebruiken voor de sociale sektor radikaal van de hand gewezen worden. Een sociale sektor, betaald door de studenten zelf, in geen sociale sektor.

Deze strijd gaan we zeker niet winnen door de Van Miert-achtige-VVS-tactiek: "Eerst eens vriendelijk gaan praten met de prof, dan nog eens vriendelijk praten en tenslotte eventueel een prikactie" ('real-politiek' zoals dit in het politiek jargon geheten wordt). Wat dan wel? Een massale deelname aan de door het NAK georganiseerde betoging van 16 oktober moet de aanloop vormen naar een nationale studentenstaking! Dit is waar regering en academische overheid voor vrezen: "Is een verhoging het risico waard van een eventueel studentenprotest... wanneer het universitaire leven wordt verstoord en lamgelegd ook geld kost?" Een radikale aanslag op de demokratisering van het onderwijs vergt een radikaal antwoord.

Bart Capéau
namens Marxistisch-Leninistische Beweging
Studentenorganisatie van de PVDA

Veto, jaargang 13 nr. 3 dd. 16 oktober 1986

Redaktieadres: 's Meiersstraat 5, 3000 Leuven (016/22.44.38)

Hoofdredektie: Didier Wijnants

Redaktiesekretaris: Hilde Devoghel

Redaktie: Geert Coene, Marc Heeren, Jan Huyse, Erwin Jans, Marc Sys, Koen Van Muylen

Fotografie: Peter Govaerts, Jeroen Revalk, Ingeborg Vandebunder, Tom Verhofstadt, Peter Vermeiren

Zetwerk: Polleke Bijmans, Ria De Schutter, Jan Huyse, Didier Wijnants

Lay out: Tim Byrne, Geert Coene, Jan Huyse, Trui Moerkerke, Dirk Ramaekers, Geert Stubbe, Koen Van Muylen, Tom Verhofstadt, Didier Wijnants

Medewerkers: Rudy Lanssens, Bruno Peeters, Carla Rosseels, Tuur Ruytjens, Jan Van Der Linden, Luc Vanheerentals, Christophe Verbiest, Werkgroep Gezonde Voeding, Frans H.H. Zwans.

Eindredaktie: Jan Huyse en Trui Moerkerke

Oplage: 8000 exemplaren

Drukkerij: Rotatyp Brussel

Abonnementen: Studenten: 200,-; niet-studenten: 300,-; steun vanaf 500,-; over te schrijven op rek. nr. 001-0959719-77

Agenda en Ad Valvas: ten laatste maandag voor verschijnen om 14.00 u op het redaktieadres bezorgen

Redaktievergadering: iedere vrijdagmiddag om 15.00 u.

Akademische Raad Alweer Dillemans

De Akademische Raad (AR) is het hoogste vergaderorgaan aan deze universiteit waarin de studenten vertegenwoordigd zijn. Akademische Raad is bevoegd voor onderwijs en onderzoek en aanverwante materies. De studenten krijgen er bijvoorbeeld de mogelijkheid om de onderwijsvormingen een laatste keer te bespreken (en eventueel te stoppen), onderwijsproblematieken ter sprake te brengen (studiedruk, hervorming van de aggregatie, numerus clausus), en verder deel te nemen aan het beheer van de universiteit (goedkeuren begroting, toekennen eredoktoraten, ...).

Maandag 13 oktober, een week na de opening van het academisch jaar trokken de leden van AR (de rektor, de vice-rektor, de groepsvoorzitters, de voorzitter studentenaangelegenheden, alle dekanen, de voorzitters van het HIW, IFW, ILO, 4 afgevaardigden van het wetenschappelijk personeel, 4 afgevaardigden van de studenten en bovendien nog de ombudsman als waarnemer) voor de eerste keer dit academisch jaar naar hun traditionele pleisterplaats, de Faculty Club. De laatste (echte) vergadering van het voorbije academisch jaar ging door op 9 juni '86, en eind september had een

extra vergadering plaats waarop de eindverslagen van twee denkgroepen (onderwijsvernieuwing en post-graduat) besproken werden.

Onvolledige studenten

De studentenfractie was op 13 oktober nog niet helemaal voltallig. Het reglement bepaalt dat de studentenvertegenwoordigers verkozen moeten worden, en dus schreef Veto de vakatures uit. Twee voor vertegenwoordigers uit Humane Wetenschappen en twee voor Positieve en Biomedische Wetenschappen. De kandidaten hiervoor werden gewikt en gewogen, en uiteindelijk gestemd op Kringraad, waar ze het komende jaar ook rapport zullen komen uitbrengen i.v.m. de stand van zaken op AR.

Tijdens het voorbije werkingsjaar van Kringraad werden er maar drie van de vier vakatures ingevuld. In tegenstelling tot vorig jaar lag dat niet aan KrUL, maar aan het feit dat de tweede kandidaat voor positieve wetenschappen niet aan de helft van het aantal stemmen was geraakt. In oktober bleek bovendien dat één van de verkozen vertegenwoordigers van Humane Wetenschappen werk gevon-

den had en zijn mandaat niet opnam. De studentenfractie was m.a.w. gehalveerd (zie de vakatures in dit nummer).

Beste Bart

Voor we de AR van 13 oktober analyseren, eerst een woordje van afscheid voor Bart De Moor, tot vóór vorige vergadering vertegenwoordiger van het tijdelijk wetenschappelijk personeel (Positieve Wetenschappen), en medestander van de studenten. Door het vervullen van zijn vaderlandse plicht is hij niet meer in staat lid te blijven van AR.

Met dit ereloot (ahum) zijn we aanbeldend bij de vergadering zelf. Op de agenda: een onderwijsvorming in het "Center for the Conservation of Historic Towns and Buildings". In een al te optimistische brief meldde de vice-dekaan van de fakulteit Toegepaste Wetenschappen dat de fakulteitsraad "unaniem gunstig" geadviseerd had hetgeen zeker niet het geval was. Dit had te maken met een niet opgehelderd dispuut binnen het departement Architectuur, Stedebouw en Ruimtelijke Ordening van de fakulteit.

Enfin, het programma van het post-graduaat Centrum werd opnieuw

verlengd voor twee jaar, dit maal met de uitdrukkelijke belofte het programma eens deftig onder de loep te nemen.

Inschrijvingsgelden

De volgende topic die de studenten aanbelangt was de "bespreking van de stand van zaken wat betreft de financieringswetgeving". We vernamen onder meer dat in ruil voor het niet meer subsidiëren van de bidders in de eerste kandidatuur Geneeskunde het probleem van de numerus clausus waarschijnlijk een tijdje van de baan zal zijn. (Het syndikaat Wynen schijnt gesust te zijn.) De bidders zelf kunnen zich zonder enig probleem inschrijven, voor de trissers en voor de studenten die het via de middenjury proberen gaat men misschien beperkingen inbouwen.

Eerder al op de vergadering was de verhoging van de inschrijvingsgelden ter sprake gekomen. De regeringsafgevaardigde, de heer Schiepers, stelde dat de vroegere wetgeving wat betreft de besteding van de inschrijvingsgelden gesplitst wordt in een geaffekteerd en een niet-geaffekteerd deel. De bestemming van het geaffekteerde deel ligt bij het vast (onder meer didaktiek, recyclage, onderzoek naar onderwijsvernieuwing); de bestemming van het niet-geaffekteerde deel mag door de universiteit zelf gekozen worden. Als de universiteit de méér-opbrengst van de inschrijvingsgelden (dank zij de verhoging) aan de sociale sector wil besteden, zo stelde Schiepers het, moet dit gebeuren vanuit de pot van het niet-geaffekteerde patrimonium.

Bovendien vernamen wij uit zijn mond dat men er in Brussel misschien aan denkt om de wetgeving over de subsidiëring van de sociale sector te wijzigen in het artikel over de doelstellingen. Subsidiëring van de studentendokters schijnt hier nogal gevoelig te liggen, en eigenlijk een probleemgeval te zijn voor de regeringsafgevaardigde.

Een verstrengeling in de nabije toekomst schijnt niet volledig uitgesloten te zijn.

Het voorlaatste agendapunt was de toekenning van de eredoktoraten. Vermits de rektor himself bij het begin van de discussie er uitdrukkelijk op stond dat niets van de discussie aan de buitenwereld mocht doorgegeven worden, mag dit dus niet onder die vorm in Veto verschijnen. Na een lange en af en toe verhitte discussie werden een aantal mensen voorgesteld. Na raadpleging van deze personen en hun goedkeuring zullen deze namen bij gelegenheid bekend gemaakt worden.

Het voorlaatste agendapunt was de bespreking van het eindrapport van de denkgroep in verband met de taakstelling van academisch en wetenschappelijk personeel (AWP), helemaal geen studentenkost.

Na deze lange (wat voor deze rektor relatief is) vergadering werd de aanwezigen een avondmaal aangeboden in de Faculty Club, waarna sommigen huiswaarts togen, maar waarbij enkelen als zeer trouwe klanten bleven hangen.

Bruno Peeters

REDAKTIONEEEL

Retoriek?

In de speech van rektor Dillemans bij de opening van het academisch jaar is ruime aandacht geschonken aan de nefaste invloed die het Sint-Annaplan uitoefent op het wetenschappelijk onderzoek: de te lage bestedingen daarvoor worden geheld en de rektor wijst op het gevaar van de dreigende privatiseringsplannen van Verhofstadt, waardoor de continuïteit van het fundamenteel wetenschappelijk onderzoek in het gedrang komt. Ook wordt volgens de rektor het wetenschapsbeleid te exclusief afgestemd op de positieve wetenschappen, waardoor de humane wetenschappen kwasi in de vergeetput terecht komen. De kritiek op deze evoluties steekt de rektor niet onder stoelen of banken en hij spreekt duidelijke taal.

Naast het wetenschapsbeleid vormen ook de studenten een belangrijk onderdeel van Dillemans' rede. Hij betreurt dat door Sint-Anna de subsidiëring voor sociale voorzieningen gehalveerd worden. Wij zouden zelfs meer zeggen. Precies die sociale toelagen moesten toelaten dat ook uit minder begoede milieus bekwame jongeren hogere studies kunnen aanvatten. Een dergelijke aanval op de sociale sector is een fatale slag toebrengen aan de schuchtere democratisering van het hoger onderwijs, zoveel is duidelijk. Dat die democratiseringsidee bij de rektor leeft én dat hij ze ook openlijk verdedigt, kunnen wij als studenten uiteraard alleen maar toejuichen.

En toch zitten er enkele addertjes onder het gras. Want hoewel de rektor op sommige momenten met de studenten meegaat — "Slechts een beperkt deel van de sociale subsidies wordt aan studentenorganisaties gespendeerd" — verklaart diezelfde rektor enkele volzinnen later dat zelfs dat nog te veel is: "en mocht ik studentenleider zijn, dan zou ik voor mijn orafhankelelijkheid en dynamiek dit soort subsidies weigeren." Terwijl hij, die mee aan de wieg stond van de Leuvense sociale sector, best weet dat een degelijke studentenwerking zonder subsidies op dit moment onhaalbaar is. Denken we maar aan de onmenselijke studiedruk die in vele fakulteiten de mensen van alle mogelijkheden tot engagement berooft.

Paradoxaal is ook dat Dillemans beweert dat de KULeuven zich een sociaal imago heeft toegeëigend, terwijl Leuven toch de enige grote Vlaamse unief is die het inschrijvingsgeld verhoogd heeft. Aan de universiteiten van Gent en Brussel vraagt men op dit ogenblik terug het oude inschrijvingsgeld.

Ten slotte nog dit: Dillemans stelt zich de vraag naar de indexering van de studiebeurzen. Maar het lijkt ons toch een wat goedkope manier om zich een kritisch imago te verschaffen door in te gaan op een probleem waarvan het momenteel een publiek geheim is dat er binnenkort een oplossing voor komt. Die retorische handigheid was echt niet nodig.

Abo?

Een abonnement nemen op Veto kan, en dat is zelfs niet moeilijk. Voor een beter donderdagontbijt: 200 (stud.), 300 (nt.-stud.) of 500 en meer (steun) aan 's Meiersstraat 5, 3000 Leuven.

EREDOKTORATEN — Dit is Richard McCormick, één van de gelauwerden op Lichtmis van dit jaar. Wie volgend jaar in aanmerking komt om een eredoktoraat in ontvangst te nemen, mag nog niet geweten zijn. Toch doen de wildste geruchten de ronde. Wij kunnen alvast enkele namen suggereren van mensen die niet in aanmerking komen voor deze eretitel: Ronny Reagan, Maggie Thatcher, Pík Botha, Danny Coens en André Leysen.

Sociale Raad zoekt vrijgestelde

Voor de ondersteuning van haar werking gedurende de maanden november en december zoekt Sociale Raad een vrijgestelde. Er wordt verwacht dat hij/zij de Raad helpt om tot een overzichtsbeleid te komen en dit beleid met kennis van zaken uit te voeren. De kandidaten moeten kennis hebben van de werking van Sociale Raad (werking van sociale afgevaardigden, van de AV, van het medebeheer in de sociale sector). De kandidaat(e) moet geïnteresseerd zijn in de problematiek rond democratisering van het onderwijs, studiefinanciering, studentenhuizing, gezondheidszorg, studentenrestaurants en alles wat nog met de sociale positie van de student te maken heeft. Gezien de tijdelijkheid van de betrekking zou de kandidaat(e) vertrouwd moeten zijn met de huidige werking van Sociale Raad zodat de inwerkingstijd beperkt blijft. De vrijgestelde werkt onder een bedieningscontract van bepaalde duur. Sollicitaties, schriftelijk met CV, motivering en specifieke vermelding van ervaring die voor een raad nuttig kan zijn, moeten te laatste maandag 20 oktober om 14.00 uur aangekomen zijn op het ASR-sekretariaat, 's Meiersstraat 5, 3000 Leuven. □

DOMME SCHACHTEN!

Bij de inschrijvingen kregen jullie een bon voor een gratis Vademekum voor Leuven, en jullie vergeten het af te halen. Een geluk dat wij brave mensen zijn: spoed u naar de 's Meiersstraat 5 om deze eerste misstap vooralsnog goed te maken.

Ouderejaars, die zich door de titel van dit stukje aangesproken weten en dit lezen, kunnen het altijd kopen. Slechts 80 fr.

**KAN JE MIJ
DE WEG NAAR
DE UNIEF WIJZEN?**

C'est fou ce cinéma Apokalyps van de waanzin

Van maandag 20 tot donderdag 23 oktober kan je acht 'waanzinnige films' gaan bekijken. Organisator *De Andere Film* gaf de reeks de titel mee, *C'est fou ce cinéma*. Schoenhauer mag dan wel gezegd hebben dat het genie slechts één etage hoger woont dan de waanzin, het blijft een raar tema. Wat het minder bevreemdend maakt, is het feit dat het geen films zijn over gekken of psychiatrische instellingen (zoals *Family Life of Asylum*). Wel krijg je films die een zeer eigen gevoel van waanzin, van het diabolische trachten te brengen. Of films die in één (of meerdere) van hun componenten waanzinnig overkomen.

The Muffin Cage brengt de waanzin via het decor en de sfeer. Na de dood van hun vader scheppen twee zusjes een primitieve wereld. Het jongste zusje wil dat haar zus alleen aan haar aandacht besteedt. Elkéén die dit wil verhindern zal zij meedogenloos vernietigen. Deze film is een kruisning tussen een horror- en terreurfilm met fasci-

nerende dekors en veramerikaaste Afromuziek.

Sfeer

De liefde en de onmogelijkheid ertoe is het onderwerp van Zulawski's *Possession*. Isabelle Adjani (Anna) en Sam Neill (Marc) spelen een paar dat elkaar langzaam maar zeker vernietigt. *Possession* bezit niet de diepheldere fotografie die we tegenwoordig voorgeschoteld krijgen, wel harde, krachtige kleuren die niet bij elkaar passen en aldus de inhoud symboliseren. De sfeer kan van het ene moment overgaan van een hypermoderne naar een mytisch middel-eeuwse of een mengeling van beide. *Possession* is gesitueerd in Berlijn, een stad die net als Marc en Anna, wegens hogere krachten (diabolische bij het paar, politieke bij Berlijn) niet in staat is één te worden. De film is 'een schokkende, vitale ervaring, die ontzettend veel energie opslorpt en waar je pompt uitkomt' (Dirk Michiels in *Film en Televisie*, mei 1982).

Dead of Night is één lange nachtmerrie voor architect Craig (Mervyn Johns). In een buitenverblijf ontmoet hij vijf genodigden en een psychiater. De genodigden, in wie hij personages uit boze dromen herkent, vertellen ieder een fantastisch verhaal. Ver-

volgens krijgt Craig hallucinaties die kulmineren in grote paniek. De vijf verhalen hebben in de eerste plaats tot doel te verontrusten en te verrassen, door de realiteit van alledag te doen uitmondend in het niet verklaarbare.

Scenario

De waanzin van deze films ligt echter niet alleen in het decor, de sfeer, de structuur. ... Natuurlijk is het scenario, het fundament van elke film, in meer of mindere mate waanzinnig. Er zijn in deze cyclus ook films waarbij de waanzin (of de krankzinnigheid zo je wil) bijna volledig in het scenario ligt.

Wise Blood past perfect in dit hoekje. Hazel Motes (Brad Dourif) gaat op kruistocht tegen zijn kollega's-predikanten die, als kleine middenstanders, Kristus trachten aan te smeren. Hij predikt de kerk van Kristus zonder Kristus, vermoordt een mede-predikant, om zich ten slotte te meten met Kristus Himself. Regisseur Huston voegt aan deze tragische en gekke grappige elementen toe zodat dit alles uitmondt in een bittere karikatuur die niet gespeend is van een pak gruwel.

In deze film speelt niet Brad Dourif, maar het scenario de hoofdrol. En als de regisseur er in slaagt (velen proberen, weinigen lukken) de hoofdrol door het scenario te laten spelen — hoe

gek dit ook moge klinken — is het resultaat een heel goede film. Dit jaar was *F/X, Murder by Illusion* zo'n — gelukke — scenariofilm.

Het scenario is niet alleen het verhaal op zich, maar bevat ook details zoals de namen van de personages. Onbelangrijke details zal je zeggen. Inderdaad, maar niet in Altman's *Images*, een film die handelt over de hallucinaties van Cathryn, haar man, haar twee minnaars en de dochter van één van haar minnaars. De rol van Cathryn wordt gespeeld door Suzannah York; de dochter kreeg in de film de naam Susannah en wordt gespeeld door ... Cathryn Harrison. Opgelet, het wordt nog ingewikkelder. René Auberjouis speelt Cathryn's man, Hugh. Hugh is de voornaam van acteur Millais die de minnaar Marcel speelt. En Marcel is de voornaam van acteur Bozzuffi die ... René speelt, de andere minnaar.

Cathryn is een schizofrene, iets wat haar man Hugh nooit heeft opgemerkt. Ze vlucht weg van haar hallucinaties naar hun buitenverblijf. Maar daar verergert alles en in haar hallucinaties ontmoet ze haar twee minnaars. Ze wordt gekonfronteerd met de vraag of ze hen al dan niet vermoordt heeft. En vermoordt ze ook haar man, of niet? *Images* start als een psychologische thriller maar is dit zeker niet. De film heeft als enige pretentie het blootleggen van contradicties en angsten in het alledaagse leven. De kern van de film is Cathryn's gelijktijdige confrontatie met het verleden en de toekomst en, als twee spiegels die naar elkaar kijken, met de oneindige rij beelden (*images*) er tussensin.

De Waanzin zelf

Der enfaldige Mördaren is het buitenbeentje in deze reeks. Want met waanzin heeft deze film niet veel te maken. Sven Gösta (Stellan Skarsgård, Zilveren Beer Berlijn '82) is een zeventienjarige jongeman met een spraakgebrek. Als z'n moeder sterft wordt hij onder de hoede van Höglund, een rijke boer, geplaatst. Als laatste in rang dient hij bij de paarden te slapen. Sven vlucht voor zulk onwaaardig bestaan. Hij kan terecht bij de familie Andersson die hem de kans geeft wat geld te verdienen. Met dat geld koopt hij een motor, die het doel wordt van Höglunds wraak. Het enige bijzondere — maar zeker niet waanzinnig — aan deze film is dat er geregeld engelen uit de lucht vallen.

Niet getreurd echter, want er is ook *Der Komantische*. Deze film speelt zich af in een sanatorium in het Beierse Woud, in het Undossa-Bad in Starnberg, in Beierse barokkeren, in het Olympisch Stadion van München waar Rummenige 1-0 voor F.C. Bayern scoort, in... Dit zijn allemaal lokaties tijdens een waanzinnige tocht van de Comanche. Hij onderneemt deze tocht na een jarenlange coma. Tijdens zijn coma droomde hij van zijn barokke geliefde, een olifant. Dromen die zijn vrouw aan de teevee verkoopt en op een scherm te zien zijn.

Ingewikkeld, niet waar. Of juist: waanzinnig. Inderdaad, maar deze film is dan ook de *levendgeboren waanzin, de openbaring van de echte waanzin*.

Christophe Verbiest

Een architectuur-kollokwium te Leuven

Moderne architectuur en de stad

Op 23, 24 en 25 oktober wordt in het Arenberginstituut een internationaal kollokwium gehouden onder de titel *Modernisme en stad: de actualiteit van de historische avantgarde in theorie en ontwerp*. Op dat kollokwium zal getracht worden via momentopnames en fragmenten een schets te geven van een van de belangrijkste thema's van de moderne architectuur: de architectuur als *stedelijk verschijnsel* in een context van *moderniteit*. In de week van 20 tot 25 oktober loopt er ook een begeleidende tentoonstelling.

Het belang van het thema van het kollokwium kan nauwelijks overschat worden. In de architectuurgeschiedenis van de 20ste eeuw heeft de stad inderdaad een heel belangrijke rol gespeeld. In de 19de eeuw werden planners en architecten plots gekonfronteerd met een immens probleem: de explosie van de industriële steden, de onuitbreidbare bevolkingstoename en de huisvestingskwestie. Het was in eerste instantie een *sociaal* probleem, maar dat sociaal probleem zat verankerd in een *fysiek* ruimtelijk probleem: minderwaardige woningen, chaotische concentratie van de bebouwing. De stad was — architectonisch gezien — onbeheersbaar geworden.

Modern ontwerpen

In die context kwam de architectuur hordend en stotend de 20ste eeuw binnen. De taak van de architect — vanouds een *Bauwmeister* in de meest verheven zin van het woord — was onklaar geworden. *De Art Nouveau of Jugendstil*, toonaangevend rond de eeuwwisseling, had reeds de mogelijkheden van de moderne technologie in zich opgenomen. Maar het was intussen duidelijk geworden dat de architect geen *houwer van burger-*

huizen kon blijven. De architectuur moest zich laten inschakelen in de *stad in haar geheel*.

De fundamentele voor de doorslaggevend wending werden gelegd omstreeks 1910. In de jaren '20 zou blijken dat de *Modern Architect* zelf heer en meester wilde worden over de stad; hij wordt de *Ontwerper van de Toekomst*. Het is de periode van de jonge Zwijser Le Corbusier, van het Bauhaus, de Stijl en het Russisch Konstruktivisme. Maar ook van sociaal geïnspireerde projecten zoals in Frankfurt en Wenen. Kortom: een ongelooflijk boeiende periode in de geschiedenis van de architectuur.

Op het uitgebreide kollokwium dat de Afdeling Architectuur van de KU Leuven volgende week organiseert, staat deze periode centraal in de aandacht. Op de eerste dag komen enkele *hedendaagse architecten* (met een internationale reputatie) hun eigen werk voorstellen: de Weense architecten Kapfberger en Czech, de in Londen werkzame architecte Zaha Hadid en de Nederlander Rem Koolhaas. Deze laatste is ook voor de minder ingewijden geen onbekende: met zijn *Office for Metropolitan Architecture (OMA)* heeft hij aanvankelijk naam gemaakt als theoretisch ontwerper. Kort geleden heeft OMA de stap naar de reeel gebouwde architectuur en stedebouw gezet en daarmee is Koolhaas' werk nu in een zeer explosieve fase getreden. Zijn ontwerpen waren en zijn trouwens sterk geïnspireerd op de ideestroom van het modernisme uit de jaren '20. Het zal in elk geval de moeite waard zijn, om de meester zelf aan het woord te horen over dit toch wel controversieel en erg *modern* aandoend oeuvre.

Minder is meer

De tweede en de derde dag van het kollokwium zijn aan de *historische studie* van de moderne architectuur in relatie tot de stad gewijd. Op vrijdag 24 oktober komt het internationaal modernisme aan bod. Enkele professoren uit verschillende Europese architec-

tuurinstellingen komen een lezing geven. Het zal gaan over de Weense architectuur tussen de twee wereldoorlogen en over het grootse project *Das Neue Frankfurt* (een erg boeiend project voor sociale huisvesting waarin culturele vernieuwing logisch samenhangt met architectonische ideeën). Verder gaan het over CIAM, de internationale congressen voor moderne architectuur die uiteindelijk geleid hebben tot een verward modernisme, tot kale torens in een groen landschap. Catherine Cooke zal er ook spreken over het Russisch Konstruktivisme en Francesco Dal Co gaat dieper in op het werk van Mies van Der Rohe, de man die kundweg beweerde: "Less is more" (en vandaar; weg met het architectonisch ornament).

De derde dag is gewijd aan de Belgische bijdrage tot het internationaal modernisme. Onder de noemer *Lessen van het Belgisch modernisme* krijgen we dan uiteenzettingen over Henry Van De Velde, Huib Hoste, Victor Bourgeois, Gaston Eysseleinc en Renaat Braem (van de gele torens van Sint-Maariensdal). Alles bij elkaar is dit dan ook een vrij ambitieus kollokwium. Vooral het programma van de eerste dag moet een ook ruimer publiek van niet-specialisten aanspreken.

Het kollokwium is een vervolg op het in 1985 gehouden *Forum Architectuur van de Stad*. Destijds kwam het initiatief van enkele studenten van de afdeling Architectuur; het is jammer dat nu veel minder het geval is.

Didier Wijnants

Gitaarlessen

Net zoals vorig jaar organiseert VTK gitaarlessen in 't Stue. Deze lessen worden gegeven door Kostas Chatzopoulos iedere maandag vanaf 20 oktober van 19 tot 22 uur. Het pakket omvat zowel fingerpicking als bluesrhythm. Kostprijs is 2000 fr. voor 15 lessen van 2 uur. Er zijn drie groepen: beginners, middelmatigen en gevorderden. Inschrijvingen: ma 20 oktober om 20 uur in de videozaal van 't Stue, Van Evenstraat 2a.

Twee tentoonstellingen begeleiden het kollokwium over moderne architectuur: naast de expositie in het Arenberginstituut in de Naamsestraat loopt er van 25 tot 31 oktober een wellicht erg interessante tentoonstelling over het Russisch konstruktivisme van Chernikhov in het Arenbergkasteel in Heverlee. Deze tentoonstelling is een realisatie van Catherine Cooke (van Open University Milton Keynes), die ook een referaat zal houden over het Russisch konstruktivisme uit de jaren '20.

De paus is er weer!

Voor wie het pausbezoek anno mei 1985 aan ons land, via het medium film, nog eens wil herbeleven, kan op 22 en 23 oktober terecht in Aud. Vesalius alwaar de nieuwste film van Stéphane Lejeune *De man in 't wit* (l'homme tout blanc) gedraaid zal worden. Eventuele godsdienstfanatici in deze stad zijn evenwel gewaar-schuwd, het filmverslag van de genoemde kineast, heeft vooral aandacht voor de 'kleine randverschijnselen' waarop de kourante media minder greep inspeelden: de amnestie-propaganda van de paus in Ieper, de nadrukkelijke aanwezigheid van Optus Dei, de massale mobilisatie van de veiligheidsdiensten met hierin een aantal illegale optredens, de visie van enkele priesterbeheiders uit Searing, de gekruide speech van een landbouwvrouw in Beauraing, de nacht van de godsdienstwaanzin in Gent. Het is allemaal vervat in een leuke en nooi-

venijnige kollage, die enkel vraagtekens tracht te plaatsen bij de behoudingszinde wind, die deze dagen vanuit het vatikanen waait, en die bij vele progressieve kristenen, ook in België, een beetje de adem afsnijdt. Stéphane Lejeune is een Waalse kineast die de jongste jaren vooral door zijn politieke films *Het zwarte orkest* (over ekstrem-rechts in België), *Opmars der stillen* (over de toename der controlemiddelen in onze samenleving via computers en dergelijke) in de aandacht kwam.

'De Man in 't Wit'; wo-do, 22/23 oktober 20h — 22h in Aud. Vesalius in een organisatie van *Radiale Criminologen* en *Bevrijd de Waanzin!* (*Bevrijd de Waanzin!* is een drukkringsgroep die opkomt voor de rechten van psychiatrische patiënten — meer info: Postbus 11, 3000 Ieuven).

J-VH

Europese Première van "Buddy Systems"

"Alleen wij kunnen deze voorstelling brengen"

Tim Miller is een jong Amerikaans choreograaf en danser die v or drie jaar al eens te gast was op het Kaaitheater Festival in Brussel. Nu is hij terug in België, voor drie voorstellingen in Leuven, waarna hij terugreist naar Groot Brittannië en Amerika. In *Buddy Systems*, vandaag en morgen te zien in 't Stuc, brengt hij via dans, muziek, woord en beeld het verhaal van een jonge homoseksueel die na verschillende vluchtige avontuurtjes met verschillende partners het geluk van een monogame, vaste relatie ontdekt en zo de wereld en zichzelf beter begrijpt. Hij brengt de voorstelling samen met zijn echte levenspartner, Douglas Sadownick.

Door die versmelting van teater en werkelijkheid lijkt *Buddy Systems* wel een erg delicate voorstelling te zijn, omdat de acteurs er zich voor het publiek door hun oprechtheid open en dus kwetsbaar in opstellen.

Miller: "Dat is een interessant gevaar, die kwetsbaarheid. We proberen in de voorstelling de konventie te doorbreken dat je iemand anders speelt op het toneel. Wij zijn eerlijk. We onderzoeken zo ook het onderscheid tussen kunst en werkelijkheid. Uiteindelijk wordt het risico zelf interessant, omdat het omgezet wordt in teater."

Veto: Bevatte je vorige werk ook zo veel autobiografische elementen als *Buddy Systems*?

Miller: "Ja, eigenlijk wel. *Postwar* (1982) ging over het opgroeien in het midden van de nukleaire dreiging, hoe je daarop reageert. *Democracy in America* (1984) was veel grootschaliger, maar toch ook persoonlijk: ik ging erin op zoek naar mijn plaats in dat grote netwerk. *Cost of living* was dan weer veel intiemer. *Buddy Systems* ligt in diezelfde lijn. Alles draait om de vraag: "Wat gebeurt er?" Mijn werken zijn altijd autobiografisch."

Veto: Hoe is *Buddy Systems* tot stand gekomen?

Miller: "Vooral via improvisatie. Pas nadat we het stuk al een jaar speelden, hebben we het ook neergeschreven. Het is dus helemaal niet achter de schrijfmachine gegroeid. Wel zit er een duidelijke narratieve lijn in. We hebben dus niet wat beelden bij elkaar gegooid, want dat verwijten we heel wat andere Newyorkse avant-gardisten. Er wordt veel gepraat — meer dan in mijn vorige werken —, maar er is ook veel muziek, er zijn de dia's enzovoort. Het is vaak grappig, alles gaat snel, en als toeschouwer moet je ook wat inspannen om te kunnen volgen."

Douglas Sadownick: "Je zou de voorstelling "opera-isch" kunnen noemen. Beeld en muziek gaan er heel nauw samen. Zo is er die scene waarin Tim een aria uit *Wagners Tristan und Isolde* hoort, en ze bijna meezingt, zodat hij de partner van de operazangeres wordt."

"Zelf speel ik een dubbelzinnige rol. Ik ben een beetje de advocaat van de duivel. Op de ogenblikken dat Tim "te ver" gaat, rem ik hem af. Zo help ik ook het publiek. Het is nu voor ons nl. heel belangrijk dat het publiek zich verbonden blijft voelen met wat er op de scene gebeurt, en wanneer het te "Romantisch" wordt, gaat de toe-

schouwer vervreemden."

Miller: "Zo is het ook in het echte leven. Douglas is veel pragmatischer dan ik. En eigenlijk zijn de beste vormen ook nog steeds de eenvoudige. Het gaat er om dat begrepen te worden."

Rambo

Veto: Is homoseksualiteit in Amerika frekwent  en van de thema's van een stuk, of staan jullie op dat gebied wat alleen?

Miller: "In de Hollywood-kontekst is het natuurlijk heel ongewoon, daar heb je vaak homofiele acteurs die "gewone" rollen spelen. Ook in het ballet heb je dat: homofiele mannen dansen er *pas de deus* met vrouwen. Maar in New York — natuurlijk weer niet op Broaway, maar in het avant-garde milieu — wordt homoseksualiteit meer en meer een gewoon thema. Het is er ons overigens niet om te doen te tonen dat we homo's zijn en dat ook in toneel verwerken. Dat dat kan, nemen we zondermeer aan als een feit. Het gaat er meer om te zoeken wat je als individu bent in de wereld, hoe relaties verlopen. We hebben al gemerkt dat mensen die zelf een relatie hebben, ons stuk beter kunnen begrijpen."

"Natuurlijk zijn er plekken waar we *Buddy Systems* niet zouden kunnen opvoeren. Zo zou je het niet moeten tonen aan een publiek dat naar films als bijvoorbeeld *Rambo* gaat kijken. Ook een groep *farmers* in de Mid West zou het stuk vast niet appreciëren. Maar overal waar men openstaat voor experimenten, is het stuk opvoerbaar. We hebben het al gespeeld voor heel erg verschillende publieken. In elke Amerikaanse stad kan je het wel ergens opvoeren."

Veto: Je noemde jezelf ooit eens een "homo-boy". Waarom?

Tim Miller: Newyorks avantgardist, op bezoek in 't Stuc met een zeer eigenzinnig programma. (Foto Tom Verhofstadt)

Miller: "Deed ik dat?...Ja, het is nogal moeilijk uit te leggen waarom. "Homo" is het plagerige Newyorkse woord dat vooral kinderen gebruiken om een homofiel te bespotten. Maar ik heb dat scheldwoord als een eretitel aangenomen — en daarom heeft de term ook wel een politieke betekenis. Het impliceert voor mij dat je al je mogelijkheden van je homo-zijn gebruikt en zo een minder "stereotiep" homo wordt, minder beantwoordt aan het beeld dat de maatschappij je oplegt. Op die manier noem ik Douglas soms ook *our Jewish boy*."

Zwemmen

Veto: Wat betekent de titel van jullie voorstelling eigenlijk?

Miller: "Ja, dat moeten we uitleggen, want dat kennen jullie hier vast niet, en het is toch wel belangrijk. *Buddy Systems* worden gorganiseerd als bijvoorbeeld een grote groep kinderen gaat zwemmen. Dan wordt er aan elke

jongen een *buddy*, een vriendje, toegewezen, waar hij heel de tijd bijblijft. Zo kan de leider van de groep weten of iedereen nog bij de groep is. Hij roept gewoon: *Buddy system 1, buddy system 2...* Het is een beeld uit mijn kindertijd — ik haal nog veel inspiratie uit die periode. Het is ook een heel positief, geruststellend, bijna troostend beeld. En het beeld van zwemmers is ook niet toevallig: de voorstelling bevat heel wat "water-beeldspraak".

Veto: Waarom *systems*, meervoud?

Miller: "Er zijn meer systems dan die door mensen gevormd worden. Er is de relatie mens-muziek, de relatie mens-kunst en nog veel meer. We proberen die enorme, complexe wereld terug te brengen tot de "simplistische" visie waarin alles in mekaar past, een mooi systeem vormt."

Koen Van Muylen
Buddy Systems kan je nog vanavond (donderdag) en morgen bekijken om 20.30 h in 't Stuc.

Epigonen bij 't Stuc
Incidentele liefde

Het zal wel toeval zijn ("Nee, verdomme, da's programmeren met visie!" M.U.) dat je in Leuven op  en week tijd *Imitatie S* van Akt-Vertikaal en *Incident* van het Epigonenensemble ZLV kon gaan bekijken, maar da's dan toch mooi meegenomen. Beide voorstellingen proberen namelijk op een originele manier het thema liefde aan te pakken, en beide zijn behoorlijk pessimistisch.

Maar er zijn nog meer parallellen. De taal wordt bij Akt en bij de Epigonen geschuwd, wat automatisch een verfijnde(r) vormgeving met zich mee brengt. De opbouw in korte, pseudo-losstaande fragmenten en het sterk fysieke karakter delen ze ook. Tenslotte, minder objectief dan, lijken ze me ook beide tekort te schieten om echt goede voorstellingen te zijn.

Incident begint er "Tabresk": twee mannen en vrouwen staan voor een bloemetjes-hang, heel ernstig de zaal in starend. De muziek wordt luider, en tegelijk kunnen de acteurs hun lach niet meer bedwingen. Plots wordt de muziek afgebroken, en verstomt ook

klommen, er wordt geschommeld, met een opgehangen bokszak geslingerd...

Minder positief is dat de helft van *Incident* gejat is van Jan Fabres *De Macht der Theatertelijke Dwaalessen*. Ik vermeldde al de opening, maar ook de werkleedpartijen; het geren; het dragen en slapen van de vrouwen zijn *d  tu*. Modern Vlaams-teater-schijnt pijn te moeten doen; gelukkig is de tijd dat ook de toeschouwer daarin werd betrokken (onverwarmde zalen, harde banken...) nu voorbij.

Fouten

De beelden zijn mooi, maar als rechtgeaard taallichebber kan je maar moeilijk hun superioriteit op de taal aanvaarden. Erg veel vernieuwende Vlaamse theatermakers hebben de taal weggegooid, maar dat lijkt me eerder onmacht om met die taal te werken dan een weldoordachte optie. Ofwel ga je je fouten cultiveren (zoals Decorte in *Op een avond in...*), ofwel gooi je de taal weg. De logische derde mogelijkheid, aan de taal werken, schijnt niet te bestaan.

Dezelfde week was ook *Muurwerk*, het coreografiedebuut van en door Roxane Huilmaend, te zien. Haar dansstijl verwijst natuurlijk heel sterk naar Rosas, maar toch is *Muurwerk* origineel en boeiend. De ruimte, of meer bepaald de begrenzingen van de ruimte, is er vriend en vijand, danspartner en obstakel. Ondanks enkele bepaald zwakke passages, maakt het geheel een positieve indruk, ook door het originele en sobere lichtbeeld. Zelden weet een acteur of danser een lege ruimte zo met betekenis en emotie te beladen als Roxane Huilmaend de stenen zaal in de Vlamingenstraat.

Koen Van Muylen

ZIEHIER een typevoorbeeld van een prototypisch incident: Hij: Mag ik dit even aanpassen, mevrouw? Zij: Krijg ik dan een gratis ticket naar Brussel op 16 oktober? (Foto Peter Vermeiren)

De eerste teug Het beste uit de kringbladen

Le kringblad nouveau est arrivé. Het is nog jong. Eigenlijk een beetje te jong om al volop smaak te hebben. Alle elementen zijn immers nog niet volop tot ontwikkeling gekomen.

Toch zal de nieuwe lichte zoals gewoonlijk weer een stormloop van kopers moeten verwerken. Met "le nouveau kringblad" kunnen dwepen staat immers. Wij openen dan ook de eerste exemplaren om het boekje, de hang in het blad en de frisse, tintelende smaak te beoordelen. En eventueel de nodige kranen uit te delen.

Van de eerste oogst ontsloten wij de "premier récolte" Irreëel, de "jeune" Krimmax en de cuvée Floreat. Zij die liever een pint drinken, worden verzocht ondertussen andere oorden op te zoeken.

Irreëel

Van de Irreëel onthouden wij in eerste instantie de nieuwe vorm van bellessing. De omvang is iets groter. Of dit op langere termijn gunstig zal werken voor het produkt, dient afgewacht. Wij reserveren dan ook ons definitief

smaakoordeel tot een volgende keer. Vast staat wel dat de eerste oogstplag ons een presentabel geheel liet vermoeden. Men kan aflezen dat hier met liefde voor het vak, met ambachtelijke precisie werd tewerk gegaan. Zonder te vervallen in buitenissige tierlantijntjes.

In deze vroege versie valt de inhoud echter eveneens wat sobertjes uit. Verzorgd, jawel, een goed te degusteren produkt. Maar zonder dat er iets blijft beklijven, zonder dat dit een plaatsje in de kelder verdient. De volgende bladen lijken echter inhoudelijk vatbaar te zijn voor groei, zodat ook hier een definitief oordeel gunstig zou kunnen uitvallen. Mits voortzetting van de originele teksten en inbreng van relevante materies. Uit dit nummer onthouden wij immers alleen de nieuwigheid dat het kringkaffee van de ingenieurs niet meer is. De oude fakbar werd namelijk ingeruild voor een kaffee in het centrum van Leuven.

Krimmax

Op de verpakking van de Krimmax staat met de hand geschreven: "sorry, dit is een copie, originelen zijn niet meer over!". Wij in Tupperware-verpakking. De vormgeving van het produkt willen wij dan ook een andere keer meer in detail onder de loep nemen.

Ondertussen houden wij het bij de inhoud van het blad van de Krimnologen. En hier hebben wij verheugend nieuws te melden. De eerste degustatie smaakte naar nog. Om de smaakpapillen te beroeren werd uit de belangrijkste kriminologische debatten van het vorig jaar het meest pikante gedistilleerd. Eén zo'n debat ging over de zin en onzin van een gevangenisstelsel. Bianchi, een Nederlands kriminoloog, is kritiker van het daar geldende systeem. Men wil immers zoveel mogelijk dienstverlening invoeren als alternatieve straf. Bianchi is hertegen, omdat het volgens hem strafrecht, en dus repressie, blijft. Elke straf is het leggen van de kiem van een nieuw delikt. Om tot een oplossing te komen, dient men het slachtoffer en de dader bij elkaar te brengen. Er zullen dus binnenkort weer wat mensen uit hun graf gehaald worden. De heer Swinnen, ere-gevangenisdirecteur van de Gentse gevangenis vond daarentegen dat men op dit ogenblik gevangenis zeker niet kan afschaffen. Straf mag men immers niet alleen zien vanuit het standpunt van de gevangene zelf. Soms moet de gemeenschap in bescherming genomen worden.

Storend in dit artikel is wel dat de fabrikant het konstant heeft over 'conflict'. Wij willen wel eens een conflict aangaan over de juiste en

konsekvente schrijfwijze van het woord konflikt. Maar het dooreenhaspelen van beide lijkt nogal wat op het versnijden van goede wijn met minderwaardig spul.

In een debat over het terrorisme poneerde prof. Van Outrive dat de Bende van Nijvel alleen maar paniek wil zaaien, terwijl de CCC eerder de bevolking wil sensibiliseren. Waar de Bende duidelijk rechts zou zijn, oordelen sommigen dat de CCC links is. Doktrinaire fouten, machinaties van hogerhand en dies meer leiden Van Outrive tot het klasseren van de organisatie bij rechts. Jawel, zo simpel werkt het laatjes-syndroom. Waarin Van Outrive alvast gelijk heeft, is zijn stelling dat het terrorisme nog maar eens bewees hoe amateuristisch ons politieel apparaat is. De rijkswacht is volgens hem de grote overwinnaar van het jaar; meer manschappen, versterking van de band met het leger...

In een laatste artikelje leren wij ten slotte dat de voorhechtenis in België een ware hel is. Juist tijdens die periode komt men in de donkerste krochten van gevangenis terecht. Terwijl dat men na de veroordeling

vaak een behoorlijke cel ter beschikking krijgt. En er op dat ogenblik ook mogelijkheid is tot activiteiten. Laatje dus dadelijk degelijk kisten.

Floreat

Voor de nadronk hielden wij de Schachtenfloreat (landbouw) ter beschikking. Traditioneel cultiveert dit wijntje vooroordelen. De verpakking bevat deze keer een etiket waarop een eerstejaars staat afgebeeld. Op het hoofd van de 'arme sukkelaar' staat in grote letters het woord 'dom'. Iedereen behoort zijn plaats in de hiërarchie te kennen.

De verdere inhoud van dit nummer beperkt zich hier overigens toe: voorstelling van de preses, vice-preses, cultuurpreses, sociale preses, kursusdienstpreses tot aan het delirium tremens. Het weze de Floreat echter nagegeven dat er verder ook geen kwaad woord over kan gezegd worden. Een simpel tafelwijnje dus. Maar voor volgende keer graag wat meer smaak. Zo het de telers past, uiteraard.

Frans H.H. Zwans

Anti-grafiek

Werkgroep Gezonde Voeding

Rond en plat, verdeeld in vier vakken, elk vak volgestouwd met voedingswaren die veel overeenkomst vertonen kwa samenstelling. Dat is de maaltijd-schijf. Zo zien ze eruit in z'n geheel:

Vak 1 is groot vak, groter dan vak 3 en 4 alleszins. Hiermee willen we zeggen dat we de portie van deze produkten mogen vergroten. Niet omdat we nog niet dik genoeg zijn, wat dacht je! Maar de Westerse mens eet hiervan veel te weinig en dat zou wel eens de oorzaak kunnen zijn van heel wat veldwaartsziekten. De voedingsgewoonten omvatten naar een voeding waarin meer vezels, zetmeel en plantaardige eiwitten zitten met daarbij minder suiker, minder vet en minder dierlijke eiwitten, zouden die veldwaartsziekten kunnen voorkomen. Dus, veel produkten uit dat eerste vak en liefst de vezelrijke (bruin brood, volle rijst, volkorenmeel...), waar bovendien noch vet (fritten, kroketten...) noch suiker (krentenbrood, koffiekoeken) aan toegevoegd werd. Het loont de moeite!

En verstopt in haar vier vakken zitten de gouden regels voor een gezonde voeding. Interesse? Lees dan de artikelenreeks in deze en volgende Veto's. Per week wordt 1 vak onder de loep genomen.

Het eerste vak zit boordevol vezels, zetmeel, plantaardige eiwitten, B-vitamines en mineralen, maar dat valt niet onmiddellijk op. Althoewel, het zijn toch die voedingsstoffen die hoofdzakelijk in brood, aardappelen, granen en peulvruchten te vinden zijn.

De erfenis van Eva Kabaret van en voor vrouwen

Nadat Eva Adam verleid had tot het eten van de vruchten van de verboden boom, sprak God tot haar: "Ik zal u veel moeite berijden en herhaalde zwangerschappen. Met smart zult gij kinderen baren, en naar uw man zal u begeerte zich uitstrekken, terwijl hij over u zal heersen". Zo ziet de erfenis eruit die alle vrouwen sinds Eva op hun tere schouders meezeulen.

dat bij het overlijden van Simone de Beauvoir tien regels over Simone en twee pagina's over "Jean-Pol" verschijnen. "Ach, hoe onbeduidend" zeggen Jean, Peter, Frits, Luc. "Waar blijven echter de moedertaal?" vraagt zij zich af, en wat te denken van "Voor wie haar geen geweld wil aandoen?"

Ze zegt nee tegen de media, waar aan de lange, slanke, mooie blondines en brunettes de meeste beelden maar de minste klank gewijd worden.

Heilige huisjes

Eva leert ook al vlug dat heilige huisjes overreid blijven, dat ze overreid blijven omdat ze overreid gehouden worden, en dat ze er zijn om overreid te blijven. Als je ze omver wil slaan, krijg je een tik op je vingers.

En zo blijft haar huwelijks grootdeels een "reservaat", waarbinnen haar mogelijkheden sterk beperkt zijn en zij haar seksualiteit reduceert tot maandelijks maandstonden en negen maanden zwangerschap. Daardoor ook krijgt iedere feministische vrouwengroep al vlug het etiket van "lesbiennecult" opegeplakt, of worden homofielen en lesbiennes met de vinger gewezen.

Omdat je van die heilige huisjes moet afblijven, doodt ze de tijd dan maar met spelletjes. "Mens erger je niet" of "Ik zie wat hij niet ziet"

Ook de Kerk biedt niet altijd steun. Die legt Eva en mét haar de andere vrouwelijke figuren uit de Bijbel het zwigen op.

"En de bloeiende Mariakultus dan?" merkt een snuggere kerel op. Maar wat moet je met een figuur die gereedheid is tot een "brave, trutterige maagd", als je op zoek bent naar een symbool voor de opstanding der vrouwen.

Zo liep de voorstelling naar z'n einde toe, waarbij er nog gepleit werd voor konstruktieve samenwerking, waardoor er zonder bittere manna-haart gewerkt zou kunnen worden aan een nieuwe wereld waarin liefde het haalt op macht.

Na een wat aarzelende inzet kon deze amateursgroep de tekst, die luchtig van het ene onderwerp naar het andere huppelde, toch nog vrij overtuigend brengen.

Sommige punten van kritiek komen echter wat klichématig en achterhaald over. Maar wat een jongere generatie hopelijk achter zich heeft gelaten, kan voor een oudere generatie van vrouwen, die goed tegenwoordig zijn binnen de werkgroepen rond 'Vrouw en geloof', nog steeds problematisch zijn.

Andere aspecten, zoals de rol van de vrouw in de Kerk, blijven in ieder geval volop aktueel.

Carla Rosseels

'De erfenis van Eva' was tevens de titel en het hoofdthema van het kabaretprogramma dat zes vrouwelijke amateurs op dinsdagavond 7 oktober in het Achtenthuus aan de vrouw brachten. Op twee mannen na was er namelijk een uitsluitend vrouwelijk publiek komen opdagen.

Het opzet was om op een speelse, ludieke manier enkele aspecten van de vrouwenproblematiek aan bod te laten komen. Dat het geheel van de voorstelling niet verviel in bitter zelfbeklag zonder humor of relativiseringszin, is dan ook te danken aan de ironische ondertoon waarmee de teksten gezongen of voorgedragen werden en aan de spitsvondige woordspelingen die regelmatig in de tekst opdoken.

Eva's klacht

De voorstelling werd ingezet met een klacht van Eva aan de heer. Ze pikt zijn mooi uitgedachte systeem, waarin ze als een tweederangswezen beschouwd wordt, niet langer.

Ze wil geen vriendjes meer zijn met Thomas van Aquino die haar ziet als een misdadige man en haar alleen nuttig acht wat de voortplanting betreft. Ook kardinaal Damaels heeft het bij haar verkoren, want die zei in 1985: "De Kerk steunt op twee pijlers: Petrus en Maria. Petrus vertegenwoordigt het ambt en Maria de liefde. De Kerk mag vrouwen niet dwingen tot imitatie, want dan verliezen zij zichzelf." Vandaar dus: geen priesterschap voor vrouwen.

Eva protesteert echter. Ze zegt nee tegen de welluidende namen die ze toebedeeld krijgt, zoals Mevr. Jan Peeters, Weduwe Floris Smets.... Ze zegt nee tegen beroepsnamen als 'geneesheer' waarvoor geen vrouwelijk ekwivalent bestaat.

'Ach, wat een bijkomstigheid' zegt Jan, Eric, Marc, Marcel. Ze ziet

'Vrouw en geloof'

Momenteel werken er in Leuven en ook in de rest van Vlaanderen een aantal vrouwen in groep aan hun 'gelovig zijn'.

De basis van deze beweging wordt gevormd door de groep 'Vrouw en Kristendom' die ongeveer zeven jaar geleden onder de naam 'Feminisme en Kristendom' gestart is. 'Feminisme' werd later vervangen door 'Vrouw' omdat die eerste term nogal eens negatieve konnotaties oproep. Regelmatig komen tien tot veertien vrouwen bijeen om studiewerk te doen over feministische theologie en de rol van de vrouw in de Kerk. Zij willen vooral inspiratie opdoen voor de toepassing daarvan in hun eigen leven en elkaar steunen in hun bedenkingen bij bepaalde toestanden binnen de Kerk.

Onderwerpen die zij tot nu toe behandeld hebben, zijn onder andere 'Feministische theologie en Bevrijdingstheologie', 'De vrouw in de vredesbeweging', 'De vrouw in de politiek' en 'Vergeten vrouwen in de geschiedenis'.

En 'de tweede groep 'Vrouw en Bijbel' is ook al acht jaar actief. Zij lezen fragmenten uit het Oude en Nieuwe Testament, die zij eerst wetenschappelijk-eksegetisch benaderen en waarin zij vervolgens aanknopingspunten zoeken voor het leven van nu.

Recent is ook een derde groep gestart. Zij hebben nog geen naam, maar werken vooral rond de betekenis van het geloof in het leven van de deelnemers zelf.

(CR)

vrouwen in de kerk?

de werkkledy mag geen probleem zyn

De eerste dag

The importance of being earnest

Een zachte herfstavond in oktober. Als de eerste lampen van de straatverlichting aanlopen, arriveert in Leuven-centraal de eerste trein. Een lading verse rekruten wordt uitgespuwd over het stationsplein. Onwennig ogend op de drempel van de grootstad. De taxichauffeurs doen gouden zaken. Zij kennen de stad immers zoveel beter, en de groentjes geen busregelingen noch tarieven.

Het kot wordt even snel weer verlaten als het werd opgezocht. De haast complete garderobe, het familiefotoalbum en de onvermijdelijke lading kaktussen — "niet te veel water geven" — blijven als stille getuigen achter. Want had het onthaampamflet niet gezegd dat de fakbar zondagavond al open zou zijn? De fakbar, hart van de kring, kriscentrum voor verdwaalde eerskammers, mekka voor alle vermoede en andere kringwerkers. Tien lege krukken aan de bar. De nieuwelingen spelen spelletjes aan tafels: ritme klaar, patience, poker. De pret kan niet op. Want zij zijn al hier, zij horen er al bij. De "rechte" schachten komen morgen pas.

Om elf uur arriveert de voorhoede van het presidium, de harde kern. Nog aangeschoten van het pas die middag afgelopen kennismakingsweekend of nog moe van dat laatste hijkje vertaf aan het opgeknapte kringkalfie. Maar klaar om er weer tegenaan te gaan, om de weer eens verplaatste toog en het fonkelnieuwe meubilair — geschenken door een obscure Leuvense brouwerij — weer snel dat vertrouwd, doorleefde kachet mee te geven.

Dit is Leuven

Die eerste fakavond duurt lang, zeer lang. Er is ook zoveel te doen; volk

leren kennen, laat leren opblijven, leren drinken. En ook de sfeer is prima, want in het kas-ettenrekeje zitten nu eindelijk ook Prince en Madonna. De jonge generatie. Bovendien is er het onvermijdelijke gratis vat, dat door de preses — "ochot, is dat den dienen?" — met gepaste trots werd aangekondigd en zondig leeg moet. De mistige rook, de harde muziek, de geur van vers-verschaald bier. Dit is dus Leuven.

Maandagochtend, 7 uur. Overal te lande ontwaaken stoere knaepen en frisse meiden naast hun van de avond tevoren klaargezette Samsonties en Crombags. "Ma, waar zijn mijn sokken?" is in heel wat Vlaamse gezinnen een veelgehoorde kreet. Geen paniek, de boemel vertrekt pas om half negen, en de boterhammen voor 's middags zitten al in het cellofaan. "Jamaar,

vandaag begint 't school!" Een haastige groet, een stille traan. Ook adolescenten worden groot.

Openingsplechtigheid

Leuven, half tien. Op de Naamsestraat houden twee flicken voor de Hallen de wacht. Alleen proffen die hun toga komen passen — "Mijn God, ben ik nu werkelijk in 1 jaar zo dik geworden?" — mogen binnen. De eerste kammers die per sé mee naar binnen willen om toch maar niets van de openingsplechtigheid te missen worden een kordaat halt toegeroepen.

Op de binnenplaats van Mies Trece staan intussen zo'n vierduizend slimere kijklustige studenten elkaar te verdringen op de trap naar de aula, om toch maar tijdig binnen te geraken. Tevergeefs, want de aula mag dat al groot heten, zoveel plaatsen zijn er nu ook weer niet, en ja, de profren moeten toch kunnen zitten, en de ministers, en de ambassadeurs, en de pers, en de echtgenoten van de profren enz. Maar gelukkig is er de audio-visuele dienst van de unief nog. Vierduizend studenten volgen de openingsplechtigheid dan ook op televisie. Rond twee uur wordt het in de Leuvense binnenstad pas echt druk. Horden eerste kammers lopen met de stadsplannetje in de hand — dat van Kringraad, want dat van de KUL is veel te klein — te zoeken naar Aceo, de centrale bib. L & W er tenslotte het verzamelpunt van hun kring. Om dan te horen dat de eerste activiteit uit bestaan uit een ... rondleiding door Leuven. Hadden ze dat niet eerder kunnen zeggen?

In sommige fakulteiten worden de eerstejaars naar een of andere aula gelokt waar ze een neples — weten zij veel — mogen bijwonen. Om te laten zien dat het tijdens het jaar vaak niet anders is? Ook een voorstelling van het presidium staat in vele kringen op het programma, alsmede een woordje van het monitoraat en de uitdeling van het nulnummer van het kringblad. Later, in de inderhaast opgeruimde fak, wachten de kringbestuurders met lidkaarten, toncellabo's en sportkaarten op het gewillige koopvee. Het gratis consumptiebonnetje is 'n investering dat ook meer dan waard.

Al met al brengt de eerste zenuwachtige schooldag van 86-87 weinig nieuws onder de zon. 's Avonds is er de spetterende openings-TD, de reuzentaart, de rustige fakavond. En zo zal het verdergaan, een heel jaar lang. Fak, TD, de 24-ur, partitels, de grote vakantie. Tot weer een volgende generatie in Vlaanderens grootste universiteitsstad arriveert. De hoe-veelste? En wij worden intussen als-maar ouder...

Dementia Chronica

De recente regeringsmaatregelen in verband met het onderwijs hebben weer heel wat stof doen opwaaien. Dat is begrijpelijk want is het onderwijs niet de schatbewaarder van de cultuur voor de mens en een productiefactor voor de maatschappij? Dat de wijzer momenteel doorslaat naar het tweede is slechts een teken van de tijd waar we ons niet te druk moeten over maken. Dat waait wel weer over. Ergelijker is het korte-termijndenken dat de bevoegde minister ten toon spreidt. Ook de student moet inleveren, daar zal niemand aan twifelen. Maar dat gaat volgens hem enkel door een drempelverhoging in te voeren. Hogere inschrijvingsgelden en sociale verworvenheden die wegvallen. Hoe dat te rijmen valt met de grote vraag naar hoger geschoold personeel vanuit de industrie blijft echter een raadsel.

Maar zo zijn er nog meerdere zwarte gaten in de gruyërekaas die de onderwijsstinktank ons bereide. Wie daarop durft te wijzen loopt al snel de kans om een recht op antwoord van D.C. te ontvangen. Er is nog ooit een minister geweest die zijn vrije tijd met literaire arbeid vulde. Ondertussen weten we wat er van hem geworden is.

Dat dit alles uitgerendend klaargestoomd wordt het jaar dat de kinderen van de grote revolutie naar de universiteiten afzakken, vormt voor de beleidsmensen niet zo'n groot probleem. De jongere generatie gelooft al lang

niet meer in de idealen van zijn ouders. De misrekening van D.C. ligt deze keer op het economische vlak. Het gepaste antwoord op het neoliberale beleid blijkt een neoliberale konkurrentieslag te zijn. En dat laatste hebben de universiteiten wel begrepen. Het plezier kan niet op want er schuilt zelfs een kommunautair addertje onder het gras. Wat mooi meegenomen is, want he: 'eidt de aandacht af van de "werkelijke problemen". Aan de andere kant van de taalgrens liggen de inschrijvingsgelden hoger. Straks krijgen we nog een omgekeerde wereld van pakweg 50 jaar terug. Vlaamse arrogantie zal dat dan wel heten er wie weet krijgt Happart dan zelfs een eredoctoraat aan onze Alma Mater.

Katastrofaal wordt het voor D.C. echter wanneer de VUB beslist om helemaal niet te verhogen. Gent evenmin, dan weer wel of toch maar beter niet? Deze Vlaamse verdeeldheid moet D.C. heel wat slapeloze nachten bezorgen want werkt zijn beleid geen versnelde ontkenning van Vlaanderen in de hand? Toch een serieuze hak die hij zijn geestelijke bazen, de bisschoppen, zet. Die hadden net hun blauwdrukken voor een tweede evangelisatie klaar. Wie met het besparingszwaard omgaat krijgt een slag van de molen, luidt dan ook de nieuwste aktualisering van een bijbelse boodschap.

Dirk De Naegel

AGENDA

Donderdag 16 oktober

- 20.30 u. **FILM *Notre Mariage*** (V. Sarmiento). In Auditorium Vesalius. Inkom 60/80. Org. DAF.
- 19.00 u. **UNIVERSITAIRE KONFERENTIE *Docent en student als duo: studeren als proces en taak*** door prof. Piet J. Jansen. In Grote Aula, Maria Theresiakollege, Sint-Michielsstraat. Org. KUL. Inkom gratis.
- 20.00 u. **KONCERT *Piano: Levante Kende en Heide Hendrickx***. Programma: Liszt, Rachmaninov en Ravel. In Concertzaal Lemmensinstituut, Herestraat 55. Inkom 180, studenten en CJP: 120. Plaatsbespreking: 016/23.39.67. Org. Lemmensinstituut.
- 20.00 u. **LEZING** Lieven van den Abeele over het ***Vlaams Expressionisme*** (lezingcyclus *Van Permeke tot Ravel*). In Aud. Vesalius (91.12). Inkom gratis. Org. Amarant.
- 17.00 u. **KURSUS *Belaardlessen***. Spoelberchkamer in de Centrale Bib (ingang Blijde Inkomststraat). Inleidende voordracht door Jo Haazen en beklimming van de toren.
- 15.00 u. **BETOGING** Nationaal Aktie Komitee. ***Komitee tegen regeringsmaatregelen***, Rogierplein, Brussel 15.00 uur. Bussen Ladeuzeplein om 13.45 u.
- 20.30 u. **DANS *Tim Miller*** met Buddy Systems. In 'tStuc. Inkom 140/200. Org. 'tStuc.
- 22.30 u. **FILM *Grote Gevoelens: Imitation of live*** van Douglas Dirk. In Aud. Vesalius. Inkom 60/80. Org. DAF/'tStuc.
- 19.00 u. **KONCERT *Candle light dinner*** Salonorkest Rendez-vous. In Alma II. Inkom gratis.

Vrijdag 17 oktober

- 20.30 u. **KONCERT *Klavecimbel*** door ***Jos van Immerseel***. In Stadhuis Leuven.
- 20.30 u. **DANS *Tim Miller*** met Buddy Systems. In 'tStuc. Inkom 140/200. Org. 'tStuc.
- 20.30 u. **FILM *Grote Gevoelens: Il Mistero di Oberwald***, van Michelangelo Antonioni. In Auditorium Vesalius. Inkom 60/80. Org. 'tStuc.

Zaterdag 18 oktober

- 20.30 u. **FILM *De dame met het hondje*** van Josef Kheifits. In 'tStuc. Inkom 60/80. Org. 'tStuc.
- 20.00 u. **KONCERT *Pop Gun, Life's for fun, e.a.*** In Sporthal Oud-Heverlee. Inkom 150/170.

Maandag 20 oktober

- 20.30 u. **FILM *Wise Blood***. In Aud. Vesalius, lokaal 00.17. Inkom 60/80. Org. DAF.
- 22.30 u. **FILM *The Malu Cage***. In Aud. Vesalius, lokaal 00.17. Inkom 60/80. Org. DAF.

Dinsdag 21 oktober

- 20.30 u. **FILM *Der Komantsche***. In Aud. Vesalius, lokaal 00.17. Inkom 60/80. Org. DAF.
- 22.30 u. **FILM *Images***. In Aud. Vesalius, lokaal 00.17. Inkom 60/80. Org. DAF.
- 21.00 u. **PERFORMANCE *Het circus van de slechte smaak door Tom Lanoye***. Org. vzw Behoud de Begeerte. In Belgisch Congo. Koning Albertlaan 48.
- 19.00 u. **TEATERTRIP *Qu'ils crevent les artistes*** door Cricot 2. Regie: Tadeusz Kantor. Vertrek 'tStuc om 19.00 u. Inkom 500 (bus inbegrepen). In Singel Antwerpen.
- 20.00 u. **FAKKELTOCHT *met potten en pannen***. Tegen de Cruiseraketen in België. Vertrek op Ladeuzeplein. Org. VAKA-Leuven en Rakettenvergif. Aansluitend **VIDEO. *Gekwilde helden*** in Blijde Inkomststraat 115. Inkom gratis.

Woensdag 22 oktober

- 20.00 u. en 22.00 u. **FILM *De man in het wit*** van Stéphane Lejeune. In Aud. Vesalius. Org. Radikale Kriminologen en Bevrijd de Waanzin.
- 20.30 u. **FILM *Salansbraten***. In Aud. Vesalius, lokaal 00.17. Inkom 60/80. Org. DAF.
- 22.30 u. **FILM *Possession***. In Aud. Vesalius, lokaal 00.17. Inkom 60/80. Org. DAF.
- 10.00 u. en later **POEZIE *Achtste Europees Poëziefestival***. (tot 's avonds). In fakulteitsgebouw L & W, 8ste verdieping, met o.a. Vigée, Colombi, Gascope, Tartler.
- 20.30 u. **DANS *Loco Mosie*** door Rosette de Herdt. In 'tStuc. Inkom 140/200. Org. Stuc en Europees Poëziefestival.
- 17.00 u. **LEZING *De Favorieten***. Marcel Janssens over Hugo Claus. In 'tStuc. Inkom gratis. Org. 'tStuc.

Donderdag 23 oktober

- 20.30 u. **TEATER *Epifanie*** door De Gebroeders Groothof. In 'tStuc. Inkom 140/200. Org. 'tStuc.
- 09.30 u. **COLLOQUIUM ARCHITEKTUUR *Modernisme in de stad. Het moderne en de stad in hedendaagse architectuur***. In Arenberginstituut. Inkom 250 fr/dag of 500 fr voor 3 dagen. Org. Architectuur KU Leuven.
- 09.30 u. **COLLOQUIUM POEZIE *Achte Europees Poëziefestival. Afgrond: standpunt van de vrouw***. In Iers Kollege, Broekstraat 1.
- 20.30 u. **POEZIE *Achte Europees Poëziefestival***, met o.a. Hugo Claus, Judith Herzberg, Gust Gib, Stefaan van den Bemt. Muziek Saxionia, Fontana Kid, e.a. Interviews Betty Mellaerts. In Alma II. Inkom 150.
- 20.00 en 22.00 u. **FILM *De Man in 't Wit*** van Stéphane Lejeune. In Aud. Vesalius. Org. Radikale Kriminologen en Bevrijd de Waanzin.
- 20.30 u. **FILM *Der enfaldige Mordaren*** (The Simple-minded Murderer). In Aud. Vesalius, lokaal 00.17. Inkom 60/80. Org. DAF.
- 22.30 u. **FILM *Dead of Night***. In Aud. Vesalius, lokaal 00.17. Inkom 60/80. Org. DAF.

TENTOONSTELLINGEN

- CHAMBRANT**, met werk van Jacques Debroux, Rudy Jacoby, Ann Demuyck, Joost Stuyven, Koen Stuyven, Lut de Haes. In tuin Blijde Inkomststraat 115. Tot 17 oktober. Inkom vrij.
- ROND PERMEKE**, met werk van Permeke, Brusselmans, Daeye, De Smet, Jespers, Minne, Servaes, Spilliaert, Tijtgat, Van den Abeele, Vanden Berghe, Van de Woestijne, e.a. in Faculty Club, Groot Begijnhof. Vanaf 10 oktober. Inkom vrij.
- STEFANIA UNWIN en KRIS HEYMAN**, in U.Z. Gasthuisberg. Tot en met 31 oktober.

Rudy Janssens